

REGULAMENTUL DE PUNERE ÎN APLICARE (UE) 2018/1976 AL COMISIEI**din 14 decembrie 2018****de stabilire a normelor detaliate pentru operarea planoarelor în temeiul Regulamentului (UE) 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului**

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (UE) 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2018 privind normele comune în domeniul aviației civile și de înființare a Agenției Uniunii Europene pentru Siguranța Aviației, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 2111/2005, (CE) nr. 1008/2008, (UE) nr. 996/2010, (UE) nr. 376/2014 și a Directivelor 2014/30/UE și 2014/53/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 552/2004 și (CE) nr. 216/2008 ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CEE) No 3922/91 al Consiliului ⁽¹⁾, în special articolul 31,

întrucât:

- (1) Comisia trebuie să adopte normele de punere în aplicare necesare pentru a stabili condițiile de operare în siguranță a planoarelor în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/1139, în cazul în care aceste aeronave îndeplinesc condițiile specificate la articolul 2 alineatul (1) litera (b) subpunctele (i) și (ii) din regulamentul respectiv.
- (2) Având în vedere specificul operațiunilor cu planoare, sunt necesare norme operaționale dedicate, care să fie prevăzute într-un regulament de sine stătător. Aceste norme ar trebui să se bazeze pe normele generale aplicabile operațiunilor aeriene prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 965/2012 al Comisiei ⁽²⁾, dar ar trebui să fie restructurate și simplificate, astfel încât să se asigure că sunt proporționate și întemeiate pe o abordare bazată pe riscuri, asigurându-se totodată efectuarea în condiții de siguranță a operațiunilor cu planoare.
- (3) În ceea ce privește supravegherea persoanelor și a organizațiilor, cerințele prevăzute la articolul 3 din Regulamentul (UE) nr. 965/2012 și în anexa II la regulamentul respectiv ar trebui să se aplice în continuare în cazul operațiunilor aeriene cu planoare.
- (4) Din motive de siguranță și în vederea asigurării respectării cerințelor esențiale prevăzute în anexa V la Regulamentul (UE) 2018/1139, toți operatorii de planoare care intră sub incidența prezentului regulament, cu excepția organizațiilor de proiectare sau de producție care desfășoară anumite operațiuni, ar trebui să facă obiectul unui set de cerințe de bază.
- (5) Ținând seama de natura mai puțin complexă și amploarea mai mică a operațiunilor comerciale cu planoare comparativ cu alte forme de aviație comercială și urmând o abordare bazată pe riscuri, este oportun ca operațiunile comerciale cu planoare să necesite doar o declarație prealabilă către autoritatea competentă, astfel cum se prevede la articolul 30 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) 2018/1139. Prezentul regulament stabilește normele detaliate de întocmire a acestor declarații.
- (6) Având în vedere natura specifică a anumitor operațiuni și urmând o abordare bazată pe riscuri, este oportun să se excepteze anumite operațiuni cu planoare de la cerința depunerii unei declarații prealabile.
- (7) Pentru a asigura o tranziție ușoară și pentru a acorda tuturor părților în cauză suficient timp să se pregătească pentru aplicarea noului regim, prezentul regulament ar trebui să înceapă să se aplice numai la șase luni de la intrarea sa în vigoare.
- (8) Agenția Uniunii Europene pentru Siguranța Aviației a pregătit un proiect de norme de punere în aplicare, pe care l-a prezentat Comisiei sub forma unui aviz ⁽³⁾ în conformitate cu articolul 75 alineatul (2) literele (b) și (c) și cu articolul 76 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2018/1139.
- (9) Măsurile prevăzute în prezentul regulament sunt conforme cu avizul comitetului instituit în temeiul articolului 127 din Regulamentul (UE) 2018/1139,

⁽¹⁾ JO L 212, 22.8.2018, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 965/2012 al Comisiei din 5 octombrie 2012 de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la operațiunile aeriene în temeiul Regulamentului (CE) nr. 216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 296, 25.10.2012, p. 1).

⁽³⁾ Avizul nr. 07/2017 al Agenției Europene de Siguranță a Aviației din 23 august 2017 referitor la un proiect de regulament al Comisiei privind revizuirea normelor operaționale aplicabile planoarelor.

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Obiect și domeniu de aplicare

Prezentul regulament stabilește norme detaliate aplicabile operațiunilor aeriene cu planoare, în cazul în care aceste aeronave îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 2 alineatul (1) litera (b) subpunctele (i) și (ii) din Regulamentul (UE) nr. 2018/1139.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentului regulament, se aplică definițiile care figurează în anexa I și definițiile de mai jos:

1. „planor” înseamnă o aeronavă mai grea decât aerul care este susținută în zbor de reacția dinamică a aerului asupra suprafețelor portante fixe și al cărei zbor liber nu depinde de un motor;
2. „motor” înseamnă un dispozitiv utilizat sau destinat a fi utilizat pentru propulsia planoarelor motorizate;
3. „planor motorizat” înseamnă un planor echipat cu unul sau mai multe motoare, care, cu motorul sau motoarele scoase din funcțiune, are caracteristicile unui planor;
4. „operare comercială” înseamnă orice operare a unui planor, în schimbul unei remunerații sau al altor contraprestații, care este la dispoziția publicului sau care, atunci când nu este la dispoziția publicului, face obiectul unui contract între un operator și un client, acesta din urmă neexercitând niciun control asupra operatorului;
5. „zbor de competiție” înseamnă orice operațiune aeriană cu un planor efectuată în scopul participării la întreceri sau competiții aeriene, inclusiv practica făcută pentru o astfel de operațiune și efectuarea de zboruri spre și dinspre întrecerile sau competițiile aeriene;
6. „demonstrație de zbor” înseamnă orice operațiune aeriană cu un planor efectuată în scop demonstrativ sau de divertisment cu ocazia unui eveniment anunțat în prealabil și deschis publicului, inclusiv practica făcută pentru o astfel de operațiune și efectuarea de zboruri spre și dinspre evenimentul anunțat în prealabil;
7. „zbor introductiv” înseamnă orice operațiune aeriană efectuată cu un planor efectuată în schimbul unei remunerații sau al altor contraprestații, constând într-un tur aerian de scurtă durată cu scopul de a atrage noi stagiați sau noi membri, efectuat fie de o organizație de pregătire aprobată menționată la articolul 10a din Regulamentul (UE) nr. 1178/2011 al Comisiei ⁽¹⁾, fie de o organizație creată cu scopul de a promova sporturile aeriene sau aviația de agrement;
8. „zbor acrobatic” înseamnă o manevră intenționată care presupune o schimbare bruscă a atitudinii planorului, o atitudine neobișnuită sau o accelerare neobișnuită, care nu este necesară în condiții normale de zbor sau pentru instruirea în vederea obținerii de licențe, certificate sau calificări diferite de calificarea de zbor acrobatic;
9. „sediul principal de activitate” înseamnă sediul central sau sediul social al operatorului unui planor, în care se exercită principalele funcții financiare și de control operațional al activităților menționate în prezentul regulament;
10. „acord de închiriere fără echipaj” înseamnă un acord între întreprinderi, în temeiul căruia planorul este operat sub responsabilitatea locatarului.

Articolul 3

Operațiunile aeriene

- (1) Operatorii de planoare operează planoarele în conformitate cu cerințele stabilite în anexa II.

Primul paragraf nu se aplică organizațiilor de proiectare sau de producție care respectă dispozițiile de la articolul 8 și, respectiv, de la articolul 9 din Regulamentul (UE) nr. 748/2012 al Comisiei ⁽²⁾ și care operează planorul, în sfera privilegiilor lor, în scopul introducerii sau al modificării tipurilor de planoare.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1178/2011 al Comisiei din 3 noiembrie 2011 de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la personalul navigant din aviația civilă în temeiul Regulamentului (CE) nr. 216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 311, 25.11.2011, p. 1).

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 748/2012 al Comisiei din 3 august 2012 de stabilire a normelor de punere în aplicare privind certificarea pentru navigabilitate și mediu a aeronavelor și a produselor, pieselor și echipamentelor aferente, precum și certificarea organizațiilor de proiectare și producție (JO L 224, 21.8.2012, p. 1).

(2) În conformitate cu articolul 30 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) 2018/1139, operatorii de planoare pot efectua operațiuni comerciale numai după ce au declarat autorității competente că dispun de capacitatea și de mijloacele necesare pentru a-și îndeplini responsabilitățile asociate operării planorului.

Primul paragraf nu se aplică următoarelor operațiuni cu planoare:

- (a) operațiuni ale căror costuri sunt partajate, cu condiția ca persoanele de la bord să partajeze costurile directe ale zborului planorului și o parte proporțională din costurile anuale suportate pentru depozitarea, asigurarea și întreținerea planorului;
- (b) zboruri de competiție sau demonstrații de zbor, cu condiția ca remunerația sau orice alte contraprestații pentru respectivele zboruri să se limiteze la recuperarea costurilor directe ale zborului planorului și a unei părți proporționale din costurile anuale suportate pentru depozitarea, asigurarea și întreținerea planorului și cu condiția ca premiile câștigate să nu depășească valoarea precizată de autoritatea competentă;
- (c) zboruri introductive, zboruri pentru lansări cu parașuta, remorcări de planoare sau zboruri acrobatice efectuate fie de o organizație de pregătire cu sediul principal de activitate într-un stat membru și menționată la articolul 10a din Regulamentul (UE) nr. 1178/2011, fie de o organizație creată cu scopul de a promova sporturile aeriene sau aviația de agrement, cu condiția ca organizația respectivă să opereze planorul pe baza dreptului de proprietate sau pe baza unui acord de închiriere fără echipaj, ca zborul să nu genereze profituri distribuite în afara organizației, precum și ca astfel de zboruri să reprezinte doar o activitate marginală a organizației;
- (d) zboruri de pregătire, efectuate de o organizație de pregătire cu sediul principal de activitate într-un stat membru și menționată la articolul 10a din Regulamentul (UE) nr. 1178/2011.

Articolul 4

Intrarea în vigoare și aplicarea

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Se aplică de la 9 iulie 2019.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 14 decembrie 2018.

Pentru Comisie
Președintele
Jean-Claude JUNCKER

ANEXA I

DEFINIȚII

[PARTEA DEF]

În sensul anexei II, se aplică următoarele definiții:

1. „mijloace acceptabile de conformare (AMC)” înseamnă standarde fără caracter obligatoriu adoptate de agenție pentru a exemplifica mijloacele prin care se asigură conformarea cu Regulamentul (UE) 2018/1139 și cu actele sale delegate și de punere în aplicare;
2. „mijloace alternative de conformare (AltMoC)” înseamnă acele mijloace care propun o alternativă la un AMC existent sau acelea care propun noi mijloace de asigurare a conformării cu Regulamentul (UE) 2018/1139 și cu actele sale delegate și de punere în aplicare, pentru care agenția nu a adoptat niciun AMC asociat;
3. „pilot comandant” (PIC) înseamnă pilotul desemnat ca fiind la comandă și responsabil cu derularea în siguranță a zborului;
4. „manualul de zbor al aeronavei (AFM)” înseamnă documentul care conține limitările de operare aplicabile și aprobate și informații cu privire la planor;
5. „substanțe psihoactive” înseamnă alcool, opioide, canabinoide, sedative și hipnotice, cocaină, alți psihostimulanți, halucinogeni și solvenți volatili, fiind excluse cafeina și tutunul;
6. „faze critice ale zborului” înseamnă rularea la decolare, traiectoria de decolare, apropierea finală, apropierea întreruptă, aterizarea, inclusiv rularea după aterizare, și orice alte faze ale unui zbor pe care pilotul comandant le identifică drept critice pentru operarea în siguranță a planorului;
7. „loc de operare” înseamnă un loc, altul decât un aerodrom, selectat de pilotul comandant sau de operator pentru aterizare sau decolare;
8. „membru al echipajului” înseamnă o persoană desemnată de un operator să exercite atribuții la bordul unui planor, sub autoritatea pilotului comandant atunci când respectiva persoană nu este chiar pilotul comandant;
9. „documentație de zbor în format electronic (*Electronic Flight Bag* – EFB)” înseamnă un sistem electronic de informații, compus din echipamente și aplicații pentru echipajul de zbor, care permite stocarea, actualizarea, afișarea și prelucrarea funcțiilor EFB în vederea sprijinirii executării operațiunilor sau a atribuțiilor de zbor;
10. „bunuri periculoase” înseamnă articole sau substanțe care pot reprezenta un risc pentru sănătate, siguranță, bunurile materiale sau mediu și care se regăsesc în lista cu bunuri periculoase din instrucțiunile tehnice sau care sunt clasificate conform acestor instrucțiuni;
11. „instrucțiuni tehnice” înseamnă cea mai recentă ediție în vigoare a „Instrucțiunilor tehnice privind siguranța transportului aerian al bunurilor periculoase”, inclusiv suplimentul și orice alt addendum, publicate de Organizația Aviației Civile Internaționale în documentul 9284-AN/905;
12. „operațiune specializată cu planoare” înseamnă orice operațiune, comercială sau necomercială, cu un planor al cărei scop principal nu este asociat cu operațiuni sportive și de agrement obișnuite, ci cu operațiuni cu parașuta, zboruri pentru transmiterea știrilor, zboruri pentru televiziune sau film, demonstrații de zbor sau activități specializate similare;
13. „noapte” înseamnă perioada dintre sfârșitul crepusculului civil și începutul răsăritului civil. Crepusculul civil se încheie seara când centrul discului soarelui este cu 6 grade sub orizont, iar răsăritul civil începe dimineața când centrul discului soarelui este cu 6 grade sub orizont.

ANEXA II

OPERAȚIUNI AERIENE CU PLANOARE

[PARTEA SAO]

SUBPARTEA GEN

CERINȚE GENERALE**SAO.GEN.100 Domeniul de aplicare**

În conformitate cu articolul 3, prezenta subparte stabilește cerințele care trebuie îndeplinite de orice operator de planoare, cu excepția organizațiilor de proiectare sau de producție menționate la articolul 3 alineatul (1) al doilea paragraf.

SAO.GEN.105 Autoritatea competentă

Autoritatea competentă este autoritatea desemnată de statul membru în care operatorul își are sediul principal de activitate sau, dacă operatorul nu are un sediu principal de activitate, a locului în care operatorul este stabilit sau își are reședința. Autoritatea respectivă face obiectul cerințelor prevăzute la articolul 3 din Regulamentul (UE) nr. 965/2012, în conformitate cu articolul 1 alineatul (7) din regulamentul respectiv.

SAO.GEN.110 Demonstrarea conformării

- (a) La solicitarea autorității competente care verifică continuitatea conformării operatorului în conformitate cu punctul ARO.GEN.300 litera (a) punctul 2 din anexa II la Regulamentul (UE) nr. 965/2012, un operator trebuie să demonstreze conformarea cu cerințele esențiale stabilite în anexa V la Regulamentul (UE) 2018/1139 și cu cerințele din prezentul regulament.
- (b) Pentru a demonstra această conformare, operatorul poate să recurgă la următoarele mijloace:
  - 1. mijloace acceptabile de conformare (AMC);
  - 2. mijloace alternative de conformare (AltMoC).

SAO.GEN.115 Zborurile introductive

Zborurile introductive:

- (a) se efectuează în conformitate cu regulile de zbor la vedere (VFR) pe timp de zi; și
- (b) sunt supravegheate, în ceea ce privește siguranța lor, de către o persoană nominalizată de organizația care răspunde de zborurile introductive.

SAO.GEN.120 Reacția imediată la o problemă de siguranță

Operatorul pune în aplicare:

- (a) măsurile de siguranță dispuse de autoritatea competentă în conformitate cu punctul ARO.GEN.135 litera (c) din anexa II la Regulamentul (UE) nr. 965/2012; și
- (b) directivele de navigabilitate și alte informații obligatorii emise de agenție în conformitate cu articolul 77 alineatul (1) litera (h) din Regulamentul (UE) 2018/1139.

SAO.GEN.125 Desemnarea pilotului comandant

Operatorul desemnează un pilot comandant care este calificat să acționeze ca pilot comandant în conformitate cu anexa I la Regulamentul (UE) nr. 1178/2011.

SAO.GEN.130 Responsabilitățile pilotului comandant

Pilotul comandant:

- (a) răspunde de siguranța planorului și a oricărei persoane de la bord în timpul operațiunilor cu planorul;
- (b) răspunde de inițierea, continuarea sau încheierea unui zbor din motive de siguranță;
- (c) se asigură că se respectă toate procedurile operaționale și listele de verificare aplicabile;

- (d) nu inițiază un zbor decât în cazul în care s-a asigurat că sunt respectate toate cerințele operaționale, după cum urmează:
1. planorul îndeplinește condițiile de navigabilitate;
  2. planorul este înmatriculat în mod corespunzător;
  3. instrumentele și echipamentele necesare pentru executarea zborului sunt transportate la bordul planorului și sunt funcționale;
  4. masa planorului și poziția centrului său de greutate permit efectuarea zborului în limitele prescrise de manualul de zbor al aeronavei (AFM);
  5. toate echipamentele și bagajele sunt încărcate și asigurate corespunzător și nu împiedică o evacuare de urgență; și
  6. limitările de operare a planorului, așa cum sunt specificate în AFM, nu vor fi depășite în niciun moment al zborului;
- (e) se asigură că s-a efectuat inspecția înainte de zbor, astfel cum se specifică în AFM;
- (f) nu exercită atribuții la bordul unui planor într-una dintre situațiile următoare:
1. atunci când se află în incapacitatea de a-și exercita atribuțiile din orice cauză, inclusiv vătămare corporală, boală, medicație, oboseală sau efectele unei substanțe psihoactive, sau atunci când se simte inapt(ă) din alte motive;
  2. dacă nu sunt îndeplinite cerințele medicale aplicabile;
- (g) refuză transportul sau debarcă orice persoană sau bagaj care poate reprezenta un pericol potențial pentru siguranța planorului sau a oricărei persoane transportate la bord;
- (h) nu permite transportul în planor al niciunei persoane care pare să se afle sub influența substanțelor psihoactive, în măsura în care ar putea fi pusă în pericol siguranța planorului sau a persoanelor de la bord;
- (i) se asigură că, în timpul fazelor critice ale zborului sau ori de câte ori se consideră necesar din motive de siguranță, toate persoanele aflate la bord stau așezate și au centurile de siguranță cuplate;
- (j) în timpul zborului:
1. își păstrează centura de siguranță cuplată; și
  2. rămâne în permanență la comanda planorului, cu excepția cazului în care un alt pilot preia comenzile;
- (k) într-o situație de urgență care necesită decizii și acțiuni imediate, ia orice măsură pe care o consideră necesară în circumstanțele respective. În astfel de cazuri, pilotul comandant se poate abate de la norme, metode și proceduri operaționale în măsura în care este necesar din motive de siguranță;
- (l) nu continuă un zbor dincolo de cel mai apropiat aerodrom sau loc de operare cu condiții meteorologice admisibile, în cazul în care capacitatea sa de exercitare a atribuțiilor este semnificativ redusă din cauza unei boli, a oboselii sau a lipsei de oxigen sau din orice altă cauză;
- (m) înregistrează datele de utilizare și toate defecțiunile cunoscute sau suspectate ale planorului în jurnalul tehnic al aeronavei sau în jurnalul de bord al acesteia la terminarea zborului sau a seriei de zboruri;
- (n) înștiințează fără întârziere autoritatea de investigații pentru siguranța aviației din statul pe teritoriul căruia a avut loc evenimentul și serviciile de urgență ale statului respectiv, prin cele mai rapide mijloace disponibile, despre orice accident sau incident grav în care este implicat planorul;
- (o) prezintă fără întârziere autorității competente un raport în cazul unui act de intervenție ilicită și informează autoritatea locală desemnată de statul pe teritoriul căruia a avut loc intervenția ilicită; și
- (p) raportează fără întârziere către unitatea de servicii de trafic aerian (ATS) corespunzătoare orice condiții meteorologice sau de zbor periculoase întâlnite, de natură să afecteze siguranța altor aeronave.

SAO.GEN.135 Responsabilitățile membrilor echipajului

- (a) Orice membru al echipajului este responsabil de executarea corespunzătoare a atribuțiilor sale legate de operarea planorului.
- (b) Niciun membru al echipajului nu este autorizat să exercite atribuții la bordul unui planor atunci când se află în stare de incapacitate din orice cauză, inclusiv vătămare corporală, boală, medicație, oboseală sau efectele unei substanțe psihoactive sau dacă se simte inapt din alte motive.

- (c) Orice membru al echipajului raportează pilotului comandant:
1. orice avarie, defecțiune, funcționare defectuoasă sau defect despre care consideră că poate afecta starea de navigabilitate sau operarea în siguranță a planorului, inclusiv a sistemelor de urgență; precum și
  2. orice incident.

SAO.GEN.140 Respectarea legilor, a reglementărilor și a procedurilor

- (a) Pilotul comandant și orice alt membru al echipajului respectă legile, reglementările și procedurile statelor în care se derulează operațiuni.
- (b) Pilotul comandant trebuie să cunoască legile, reglementările și procedurile relevante pentru îndeplinirea atribuțiilor sale, prevăzute pentru zonele care urmează să fie traversate, pentru aerodromurile sau locurile de operare care urmează să fie utilizate și pentru facilitățile de navigație aeriană aferente.

SAO.GEN.145 Dispozitive electronice portabile

Pilotul comandant nu permite niciunei persoane să utilizeze la bordul unui planor un dispozitiv electronic portabil (PED), și nici documentație de zbor în format electronic (EFB), care afectează în mod negativ performanțele sistemelor și echipamentelor planorului sau capacitatea de a-l opera.

SAO.GEN.150 Bunuri periculoase

- (a) Pilotul comandant nu permite niciunei persoane să transporte bunuri periculoase la bord.
- (b) Se consideră autorizat transportul la bord al unor cantități rezonabile de articole și substanțe care în mod normal sunt clasificate drept bunuri periculoase și care sunt utilizate pentru a facilita siguranța zborului, în cazul în care se recomandă transportul acestora la bordul planorului pentru a se asigura disponibilitatea lor în timp util în scopuri operaționale.

SAO.GEN.155 Documente, manuale și informații care trebuie păstrate la bord

- (a) Toate documentele, manualele și informațiile următoare, în original sau copii ale acestora, trebuie păstrate la bord în timpul fiecărui zbor:
1. manualul de zbor al aeronavei (AFM) sau un document/documente echivalent(e);
  2. detaliile planului de zbor ATS depus, atunci când sunt necesare în conformitate cu secțiunea 4 din anexa la Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012 al Comisiei ⁽¹⁾;
  3. hărți aeronautice actualizate și corespunzătoare pentru zona zborului avut în vedere;
  4. orice alte documente care pot fi relevante pentru zbor sau care sunt solicitate de statul sau statele implicate în zborul respectiv;
  5. procedurile și informațiile privind semnalele vizuale care trebuie utilizate de aeronava interceptoare și de aeronava interceptată.
- (b) În plus, atunci când este necesară o declarație în conformitate cu punctul SAO.DEC.100, se păstrează la bordul fiecărui zbor o copie a acesteia.
- (c) Atunci când nu sunt păstrate la bord, toate documentele, manualele și informațiile următoare trebuie să rămână disponibile, în original sau în copie, pe aerodrom sau în locul de operare:
1. certificatul de înmatriculare;
  2. certificatul de navigabilitate, inclusiv anexele acestuia;
  3. certificatul de examinare a navigabilității;
  4. certificatul de zgomot, în cazul în care s-a eliberat un certificat de zgomot pentru un planor motorizat;
  5. licența pentru utilizarea frecvențelor radio a aeronavei, în cazul în care planorul este dotat cu echipamente de radiocomunicații în conformitate cu punctul SAO.IDE.130;

⁽¹⁾ Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012 al Comisiei din 26 septembrie 2012 de stabilire a regulilor comune ale aerului și a dispozițiilor operaționale privind serviciile și procedurile din navigația aeriană și de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 1035/2011 și a Regulamentelor (CE) nr. 1265/2007, (CE) nr. 1794/2006, (CE) nr. 730/2006, (CE) nr. 1033/2006 și (UE) nr. 255/2010 (JO L 281, 13.10.2012, p. 1).

6. certificatul (certIFICATELE) de asigurare de răspundere civilă față de terți;
  7. jurnalul de bord sau documentul echivalent.
- (d) Prin derogare de la literele (a) și (b), documentele, manualele și informațiile specificate la literele respective pot fi păstrate la aerodrom sau la locul de operare pentru zboruri:
1. care urmează să rămână în contact vizual cu aerodromul sau cu locul de operare; sau
  2. care rămân în limitele unei distanțe sau ale unei zone determinate de autoritatea competentă.
- (e) La cererea autorității competente, pilotul comandant sau operatorul pune la dispoziția autorității respective documentele originale, în termenul precizat de autoritate, care nu poate fi mai mic de 24 de ore.

SAO.GEN.160 Jurnalul de bord

Pentru fiecare zbor sau serie de zboruri, caracteristicile planorului, ale echipajului și ale fiecărei călătorii se înregistrează sub forma unui jurnal de bord al planorului sau a unui document echivalent.

SUBPARTEA OP

PROCEDURI DE OPERARE

SAO.OP.100 Folosirea aerodromurilor și a locurilor de operare

Pilotul comandant utilizează numai aerodromuri și locuri de operare care sunt adecvate tipului de planor și operațiunii în cauză.

SAO.OP.105 Proceduri de reducere a zgomotului – planoare motorizate

Pentru a reduce la minimum efectul zgomotului planorului motorizat, pilotul comandant trebuie să țină seama de procedurile de operare, asigurând în același timp prioritatea siguranței față de reducerea zgomotului.

SAO.OP.110 Instrucțiuni pentru pasageri

Pilotul comandant se asigură că, înainte de zbor sau, atunci când este cazul, în timpul zborului, pasagerul primește un instructaj referitor la procedurile pentru situații normale, anormale și de urgență.

SAO.OP.115 Transportul categoriilor speciale de pasageri

Pilotul comandant se asigură că persoanele care necesită condiții, asistență sau dispozitive speciale atunci când sunt transportate la bordul unui planor sunt transportate în condiții care să asigure siguranța planorului și a oricărei persoane sau a oricărui bun material transportat(e) la bord.

SAO.OP.120 Pregătirea zborului

Înainte de a iniția un zbor, pilotul comandant se asigură că:

- (a) facilitățile necesare pentru operarea în siguranță a planorului sunt adecvate pentru tipul de operațiune în cadrul căreia urmează să fie efectuat zborul;
- (b) condițiile meteorologice vor permite efectuarea în condiții de siguranță a zborului;
- (c) în cazul unui planor motorizat și atunci când se are în vedere utilizarea motorului, cantitatea de combustibil sau de alte tipuri de energie este suficientă pentru a permite efectuarea în condiții de siguranță a zborului.

SAO.OP.125 Realimentarea și reîncărcarea sau înlocuirea bateriilor cu persoane la bord – planoare motorizate

Atunci când la bordul unui planor motorizat se află un pasager:

- (a) planorul nu poate fi realimentat cu combustibil; iar
- (b) bateriile utilizate pentru propulsie nu pot fi reîncărcate sau înlocuite.

SAO.OP.130 Fumatul la bord

Nicio persoană nu are voie să fumeze la bordul unui planor în nicio fază a zborului.

SAO.OP.135 Condiții meteorologice

Pilotul comandant inițiază sau continuă un zbor numai dacă cele mai recente informații meteorologice disponibile indică faptul că este posibilă aterizarea în condiții de siguranță.

SAO.OP.140 Gheața și alți contaminanți – proceduri la sol

Pilotul comandant nu inițiază decolarea decât dacă planorul nu prezintă nicio depunere care ar putea afecta negativ performanțele sau maniabilitatea planorului, cu excepția situațiilor permise de AFM.

SAO.OP.145 Managementul în zbor al combustibilului și al altor tipuri de energie – planoare motorizate

În cazul planoarelor motorizate, pilotul comandant verifică la intervale regulate în timpul zborului cantitatea disponibilă de combustibil utilizabil sau de alte tipuri de energie pentru a se asigura că nu este mai mică decât cantitatea necesară pentru a asigura o aterizare în condiții de siguranță.

SAO.OP.150 Utilizarea oxigenului suplimentar

Ori de câte ori consideră că, la altitudinea zborului avut în vedere, lipsa oxigenului ar putea afecta capacitățile sau ar putea dăuna sănătății persoanelor de la bord, pilotul comandant se asigură că toate aceste persoane folosesc oxigen suplimentar.

SAO.OP.155 Operațiuni specializate cu planoare

- (a) Înainte de a iniția o operațiune specializată cu planorul, pilotul comandant efectuează o evaluare a riscurilor sau o serie de astfel de evaluări, prin care evaluează complexitatea activității în vederea determinării pericolelor și a riscurilor asociate ale operațiunii avute în vedere, precum și a stabilirii măsurilor de reducere a acestor riscuri, atunci când este necesar.
- (b) O operațiune specializată cu planorul se efectuează în conformitate cu o listă de verificare. Pe baza evaluării riscurilor și luând în considerare toate cerințele stabilite în prezenta anexă, pilotul comandant întocmește respectiva listă de verificare și se asigură că aceasta este adecvată pentru activitatea specializată și pentru planorul utilizat. Lista de verificare trebuie să fie ușor accesibilă pilotului comandant și oricărui alt membru al echipajului în timpul fiecărui zbor, în cazul în care este relevantă pentru îndeplinirea sarcinilor acestora.
- (c) Pilotul comandant revizuieste și actualizează în mod regulat lista de verificare, dacă este necesar, pentru a ține seama în mod adecvat de evaluarea riscurilor.

SUBPARTEA POL**PERFORMANȚE ȘI LIMITĂRI DE OPERARE****SAO.POL.100 Cântărire**

- (a) Cântărirea planorului se realizează de către producătorul planorului sau în conformitate cu anexa I la Regulamentul (UE) nr. 1321/2014 al Comisiei ⁽¹⁾.
- (b) Operatorul se asigură că masa planorului a fost stabilită prin cântărire efectivă înainte de darea în folosință inițială a acestuia. Efectele cumulate ale modificărilor și reparațiilor asupra masei trebuie să fie motivate și dovedite în mod corespunzător prin documente. Aceste informații trebuie să fie puse la dispoziția pilotului comandant. Planorul se recântărește atunci când nu se cunoaște efectul modificărilor sau al reparațiilor asupra masei.

SAO.POL.105 Performanța – dispoziții generale

Pilotul comandant operează planorul numai în cazul în care performanța planorului este corespunzătoare pentru a se conforma cerințelor stabilite în anexa la Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012 și oricăror alte restricții aplicabile zborului, spațiului aerian, aerodromurilor sau locurilor de operare utilizate, asigurându-se că graficele sau hărțile utilizate sunt ultima ediție disponibilă.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1321/2014 al Comisiei din 26 noiembrie 2014 privind menținerea navigabilității aeronavelor și a produselor, reperelor și dispozitivelor aeronautice și autorizarea întreprinderilor și a personalului cu atribuții în domeniu (JO L 362, 17.12.2014, p. 1).

SUBPARTEA IDE

INSTRUMENTE, DATE ȘI ECHIPAMENTE

SAO.IDE.100 Instrumente și echipamente – dispoziții generale

- (a) Instrumentele și echipamentele necesare în temeiul prezentei subpărți se aprobă în conformitate cu anexa I la Regulamentul (UE) nr. 748/2012 sau, în cazul înmatriculării într-o țară terță, cu cerințele de navigabilitate ale statului de înmatriculare, dacă este îndeplinită una dintre următoarele condiții:
1. sunt utilizate de echipajul de zbor pentru a controla traiectoria de zbor;
  2. sunt utilizate pentru a se conforma punctului SAO.IDE.130 sau SAO.IDE.135;
  3. sunt instalate pe planor în mod permanent.
- (b) Prin derogare de la litera (a), nu necesită aprobare niciunul dintre instrumentele sau echipamentele următoare, atunci când sunt necesare în temeiul prezentei subpărți:
1. lanterne autonome;
  2. un mijloc precis de indicare a timpului;
  3. echipamente de supraviețuire și de semnalizare.
- (c) Instrumentele și echipamentele trebuie să poată fi utilizate sau accesate cu ușurință din postul la care este așezat fie pilotul comandant, fie alt membru al echipajului care are nevoie să le utilizeze.

SAO.IDE.105 Instrumente de zbor și de navigație

- (a) Planoarele trebuie să fie echipate cu un mijloc de măsurare și de afișare a tuturor celor ce urmează:
1. timpul, în ore și minute;
  2. altitudinea barometrică;
  3. viteza față de aer indicată;
  4. în cazul planoarelor motorizate, capul magnetic.
- (b) În plus față de cele prevăzute la litera (a), atunci când zborul se desfășoară în condiții în care planorul nu poate fi menținut pe o traiectorie de zbor dorită fără a se recurge la unul sau mai multe instrumente suplimentare, atunci când se zboară prin nori sau se operează pe timp de noapte, planoarele trebuie să fie echipate cu mijloace de măsurare și de afișare a tuturor celor ce urmează:
1. viteza verticală;
  2. atitudinea sau virajul și glisada;
  3. capul magnetic.

SAO.IDE.110 Lumini de operare

Planoarele operate pe timp de noapte trebuie să fie echipate cu toate cele ce urmează:

- (a) un sistem de lumini anticoliziune;
- (b) lumini de navigație/poziție;
- (c) o lumină de aterizare;
- (d) un sistem de lumini alimentat de la sistemul electric al planorului pentru asigurarea unei iluminări adecvate a tuturor instrumentelor și echipamentelor esențiale pentru operarea în siguranță a planorului;
- (e) o lanternă autonomă pentru postul pilotului comandant și pentru postul oricărui alt membru al echipajului.

SAO.IDE.115 Oxigen suplimentar

Planoarele operate atunci când este necesară o rezervă de oxigen în conformitate cu punctul SAO.OP.150 trebuie dotate cu echipamente de stocare și de distribuire a oxigenului capabile să stocheze și să distribuie rezervele de oxigen necesare.

SAO.IDE.120 Echipamente de salvare și de semnalizare – zboruri deasupra apei

Pilotul comandant al unui planor operat deasupra apei stabilește, înainte de inițierea zborului, riscurile pentru supraviețuirea oricărei persoane transportate în planor în cazul unei amerizări de urgență. Ținând cont de aceste riscuri, pilotul comandant stabilește dacă este necesar să transporte echipamente de salvare și de semnalizare.

SAO.IDE.125 Echipamente de salvare și de semnalizare – dificultăți în ceea ce privește căutarea și salvarea

Planoarele operate peste zone în care operațiunile de căutare și salvare ar fi deosebit de dificile trebuie să fie dotate cu echipamente de salvare și de semnalizare adecvate zonei survolate.

SAO.IDE.130 Echipamente de radiocomunicații

Planoarele trebuie să fie dotate cu echipamente de radiocomunicații pentru a permite comunicarea necesară în conformitate cu apendicele 4 la anexa la Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012 și, dacă zborul are loc în spațiul aerian al unei țări terțe, cu legislația respectivei țări terțe.

SAO.IDE.135 Transponder

Planoarele trebuie să fie echipate cu un transponder radar secundar de supraveghere (SSR) cu toate capacitățile necesare în conformitate cu punctul SERA.6005 litera (b) din anexa la Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012 și, dacă zborul are loc în spațiul aerian al unei țări terțe, cu legislația respectivei țări terțe.

*SUBPARTEA DEC***DECLARAȚIA****SAO.DEC.100 Declarația**

- (a) În declarația menționată la articolul 3 alineatul (2), operatorul confirmă faptul că respectă și că va continua să respecte cerințele esențiale stabilite în anexa V la Regulamentul (UE) 2018/1139 și cerințele din prezentul regulament.
- (b) Operatorul include în declarație toate informațiile următoare:
1. numele operatorului;
  2. locul în care operatorul își are sediul principal de activitate;
  3. datele de contact ale operatorului;
  4. data începerii operațiunii și, după caz, data la care intră în vigoare modificarea unei declarații existente;
  5. în cazul tuturor planoarelor utilizate în operațiunile comerciale, tipul de planor, datele de înmatriculare, baza principală, tipul de operațiune și organizația de management al continuității navigabilității.
- (c) La întocmirea declarației, operatorul notifică autorității competente lista AltMoC pentru a demonstra conformarea atunci când primește o solicitare în acest sens în conformitate cu punctul SAO.GEN.110. Lista respectivă trebuie să conțină trimiteri la AMC asociate.
- (d) La întocmirea declarației, operatorul utilizează formularul care figurează în apendicele la prezenta anexă.

SAO.DEC.105 Modificări aduse declarației și încetarea operațiunilor comerciale

- (a) Operatorul notifică fără întârziere autorității competente orice modificare a circumstanțelor care îi afectează conformarea cu cerințele esențiale stabilite în anexa V la Regulamentul (UE) 2018/1139 și cu cerințele din prezentul regulament, astfel cum a fost declarată autorității competente, precum și orice modificări în ceea ce privește informațiile menționate la punctul SAO.DEC.100 litera (b) și lista AltMoC menționată la punctul SAO.DEC.100 litera (c), incluse în declarație sau anexate la aceasta.
- (b) Operatorul înștiințează fără întârziere autoritatea competentă că nu mai desfășoară operațiuni comerciale cu planoare.

Apendice

DECLARAȚIA				
în conformitate cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/1976 al Comisiei				
Operatorul				
Nume:				
Locul în care operatorul își are sediul principal de activitate:				
Date de contact:				
Operare planoare				
Date începerii operațiunilor comerciale și, după caz, data modificării unei operațiuni comerciale existente:				
Informații cu privire la planorul sau planoarele utilizate, la operațiunea sau operațiunile comerciale și la managementul menținerii navigabilității: ⁽¹⁾				
Tip de planor	Înmatriculare planor	Baza principală	Tip (tipuri) de operațiuni ⁽²⁾	Organizație de management al continuității navigabilității ⁽³⁾
Dacă este cazul, lista AltMoC cu trimiteri la AMC asociate (anexă la declarație):				
Declarații				
☐ Operatorul respectă și va continua să respecte cerințele esențiale stabilite în anexa V la Regulamentul (UE) 2018/1139 și cerințele din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/1976. În particular, operatorul își desfășoară operațiunile comerciale în conformitate cu următoarele cerințe din anexa II la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/1976:				
☐ Toate planoarele operate dețin un certificat de navigabilitate ⁽⁴⁾ eliberat în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 748/2012.				
☐ Toți piloții dețin o licență și calificări eliberate sau acceptate în conformitate cu anexa I la Regulamentul (UE) nr. 1178/2011, după cum se prevede la punctul SAO.GEN.125 din anexa II.				
☐ Operatorul va notifica autorității competente orice modificare a circumstanțelor care îi afectează conformarea cu cerințele esențiale stabilite în anexa V la Regulamentul (UE) 2018/1139 și cu cerințele din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/1976, astfel cum a fost declarată autorității competente prin prezenta declarație, precum și orice modificări ale informațiilor și ale listelor AltMoC incluse în prezenta declarație și anexate la aceasta, după cum se prevede la punctul SAO.DEC.100 litera (c) din anexa II.				
☐ Operatorul confirmă faptul că toate informațiile incluse în prezenta declarație și în anexele sale sunt complete și corecte.				
Data, numele și semnătura				

⁽¹⁾ Completați tabelul. Dacă nu este spațiu suficient pentru a indica informațiile, acestea trebuie enumerate într-o anexă separată. Anexa trebuie să fie datată și semnată.

⁽²⁾ Rubrica „Tip (tipuri) de operațiuni” se referă la tipul de operațiune comercială efectuată cu planorul.

⁽³⁾ Informațiile despre organizația responsabilă cu managementul continuității navigabilității trebuie să includă numele, adresa și numărul aprobării organizației.

⁽⁴⁾ Certificatul de navigabilitate este un certificat de navigabilitate obișnuit, un certificat de navigabilitate restrictiv sau un permis de zbor eliberat în conformitate cu cerințele din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 748/2012.